

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr.E02-60.

(Prot. Nr.57, 2.§)

2013.gada 22.novembrī

**Par pārkāpuma konstatēšanu,
tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu**

Lieta Nr. p/13/03.02./14

***Par Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu
AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” darbībās***

- [1] Konkurences padome 16.09.2013. saņēma AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” (turpmāk – Iesniedzējs) sagatavoto saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos (turpmāk – Ziņojums), AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” iegūstot izšķirošu ietekmi AS „Ceļu pārvalde”.
- [2] Ziņojums bija iesniegts atbilstoši Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr.800 „Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos” (turpmāk – Noteikumi) prasībām, tādēļ par Ziņojuma saņemšanas dienu Konkurences likuma 16.panta pirmās daļas izpratnē Konkurences padome noteica 16.09.2013. un informēja par to Iesniedzēju.
- [3] Izvērtējot Ziņojumu, Konkurences padome 11.10.2013 pieņēma lēmumu Nr.52 lietā Nr.1927/13/03.02./13 „Par AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” un AS „Ceļu pārvalde” apvienošanos” (turpmāk – 11.10.2013. Lēmums Nr.52), atļaujot apvienošanos, kuras rezultātā AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” iegūst izšķirošu ietekmi AS „Ceļu pārvalde”.
- [4] Izvērtējot Ziņojumā ietverto un papildus iegūto informāciju, Konkurences padome 11.10.2013. pieņēma lēmumu ierosināt lietu Nr. p/13/03.02./14 „Par Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” darbībās” (turpmāk – Lieta).

- [5] Saskaņā ar Konkurences likuma 26.panta sesto un septīto daļu Konkurences padome ar 30.10.2013. vēstuli Nr.1885 paziņoja AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” par lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanu Lietuvā. AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” līdz lēmuma pieņemšanas brīdim ar Lietu iepazīties neieradās un arī viedokli Lietuvā neiesniedza.

1. Izvērtētā apvienošanās

- [6] **AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze”** ir Latvijas Republikas komercreģistrā reģistrēta akciju sabiedrība ar vienoto reģistrācijas Nr.40003044346, tās juridiskā adrese Dunties ielā 15a, Rīgā.
- [7] Atbilstoši 11.10.2013. Lēmumā Nr.52 konstatētajam, saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” un Rīgas domes darījums ir vērtējams kā apvienošanās, vienam tirgus dalībniekam iegūstot tiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku. Apvienošanās īstenota, Rīgas domei izsoles ceļā atsavinot 88,73% AS „Ceļu pārvalde” balsstiesības veidojošo akciju. Atbilstoši 19.04.2013. akciju pirkuma līgumam un 22.04.2013. akciju pieņemšanas un nodošanas aktam AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” ieguva izšķirošu ietekmi AS „Ceļu pārvalde”.

2. Apvienošanās paziņošanas pienākums

- [8] Apvienošanās ir paziņojama saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikto *„Tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei pilnu ziņojumu, ja apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir bijis ne mazāks par 25 miljoniem latu vai apvienošanās dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus”*.
- [9] Saskaņā ar Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumiem Nr.800 *„Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanu”* ziņojumu par Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3. un 4.punktā noteikto apvienošanu iesniedz fiziskas personas vai tirgus dalībnieki, kas iegūst izšķirošu ietekmi vai cita tirgus dalībnieka vai citu tirgus dalībnieku aktīvus (daļu vai visus), vai tiesības tos izmantot. Tādēļ konkrētajā gadījumā ziņojumu bija pienākums iesniegt AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze”.
- [10] Kā konstatēts turpmāk [14].rindkopā, AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” ziņojums par apvienošanu Konkurences padomei bija jāiesniedz pirms 22.04.2013., līdz ar to par iepriekšējo finanšu gadu uzskatāms 2012.gads. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju apvienošanās dalībnieku un to saistīto uzņēmumu 2012.gada kopējais neto apgrozījums Latvijas teritorijā bija 37 308 323 LVL, līdz ar to izpildās Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteiktais apgrozījuma sliekšnis (25 milj.LVL).
- [11] Saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta otro prim daļu *„Šā panta otrajā daļā minētajā gadījumā ziņojumu neiesniedz, ja vienam no diviem apvienošanās dalībniekiem apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā nepārsniedz 1,5 miljonus latu”*.

- [12] AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” un ar to saistīto uzņēmumu neto apgrozījums Latvijas teritorijā 2012.gadā bija 6 369 410 LVL, bet AS „Ceļu pārvalde” un ar to saistīto uzņēmumu neto apgrozījums bija 30 938 913 LVL. Katra no apvienošanās dalībniekiem neto apgrozījums Latvijas teritorijā 2012.gadā atsevišķi pārsniedz 1,5 miljonus latu, līdz ar to AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” nebija atbrīvojama no pienākuma iesniegt ziņojumu Konkurences padomei saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta otro prim daļu.

3. Apvienošanās diena

- [13] Saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta otro daļu ziņojums iesniedzams pirms apvienošanās. Lai noskaidrotu, vai AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” Ziņojumu ir iesniegusi pirms apvienošanās, nepieciešams noteikt dienu, kad notikusi apvienošanās. Atbilstoši Konkurences padomes praksei par apvienošanās dienu ir uzskatāma pieņemšanas – nodošanas akta parakstīšanas diena¹, proti, AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” ar pieņemšanas – nodošanas akta parakstīšanas brīdi 22.04.2013. ieguva AS „Ceļu pārvalde” akcijas 88,73% apmērā un bija uzsākusi apvienošanās īstenošanu².
- [14] Apvienošanās diena Konkurences likuma 15.panta otrās daļas izpratnē, pirms kuras AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” bija pienākums Konkurences padomei iesniegt ziņojumu, ir 22.04.2013, Ziņojums Konkurences padomei tika iesniegts 16.09.2013, līdz ar to secināms, ka AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” ziņojumu par apvienošanos iesniegusi pēc apvienošanās, kas ir pretrunā ar Konkurences likuma 15.panta otro daļu.

4. Secinājumi

- [15] Atbilstoši 11.10.2013. Lēmumā Nr.52 konstatētajam, AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” un Rīgas domes darījums ir vērtējams kā apvienošanās Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punkta izpratnē.
- [16] Konkrētā apvienošanās saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta otrās daļas noteikumiem bija paziņojama Konkurences padomei, iesniedzot apvienošanās ziņojumu.
- [17] AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” Ziņojumu iesniegusi pēc apvienošanās, kas ir pretrunā ar Konkurences likuma 15.panta otro daļu, jo akciju pirkuma līgums tika noslēgts 19.04.2013., un apvienošanās diena, pirms kuras AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” iestājās pienākums Konkurences padomei iesniegt ziņojumu, bija 22.04.2013., bet Ziņojums Konkurences padomei tika iesniegts 16.09.2013.

¹ Konkurences padomes 21.06.2006. lēmums Nr.E02-59 “Par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu. Par Konkurences likuma 15.panta otrās daļas iespējamo pārkāpumu SIA „Neste Latvija” darbībās”;

Konkurences padomes 31.05.2006. lēmums Nr.E02-52 “Par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu. Par Konkurences likuma 15.panta otrās daļas iespējamo pārkāpumu SIA „Neste Latvija” darbībās”.

² Augstākās tiesas Senāta 17.04.2012. spriedums Nr.SKA-103/2012 *Sentor Farm aptiekas*, 14.punkts.

- [18] No dienas, kurā iestājās pienākums iesniegt ziņojumu Konkurences padomei (22.04.2013.), līdz Ziņojuma iesniegšanas dienai (16.09.2013.) AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” ir nokavējusi 147 dienas (pārkāpuma perioda ilgums).
- [19] Ikvienam tirgus dalībniekam, iegūstot izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai tā aktīviem, ir rūpīgi jāizvērtē iespējamās sekas, kas saistītas ar šādas apvienošanās īstenošanu. Konkurences padomei ir uzdots pienākums uzraudzīt un izvērtēt ikvienu apvienošanos, kas pārsniedz Konkurences likumā ietvertos paziņošanas kritērijus, lai preventīvi varētu novērst iespējamo konkurences kropļojumu konkrētajos tirgos. Līdz ar to tirgus dalībniekiem ir jāpievērš tikpat liela rūpība to rīcības atbilstībai Konkurences likumam kā savas saimnieciskās darbības risku izvērtēšanā, iegūstot izšķirošo ietekmi pār citiem tirgus dalībniekiem vai to aktīviem, lai Konkurences padome varētu efektīvi īstenot sev ar likumu uzticētos uzdevumus.
- [20] Iesniedzot ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos, tirgus dalībniekam ir jāsniedz pilnīga un patiesa informācija par faktiem, kas ļauj Konkurences padomei pilnvērtīgi izvērtēt plānoto apvienošanos. Konkurences padomei nav pienākuma pārbaudīt tirgus dalībnieka sniegto informāciju, ja nepastāv pamatotas šaubas par to patiesumu, jo ziņojuma iesniedzējs uzņemas risku par apvienošanās tiesiskumu. Ja Konkurences padome ir pieņēmusi lēmumu par apvienošanos, balstoties uz nepareizi iesniegtu informāciju no ziņojuma iesniedzēja par faktiskajiem apstākļiem, kas varētu būtiski ietekmēt apvienošanās izvērtējumu, konkrētā apvienošanās var tikt uzskatīta par prettiesisku līdzīgi kā tā nebūtu vispār paziņota.
- [21] Ņemot vērā Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju, konkrētās Lietas ietvaros secināms, ka AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” darbībās ir saskatāmas Konkurences likuma 15.panta otrajā punktā noteiktā pārkāpuma sastāva pazīmes.

5. Naudas soda aprēķins

- [22] Saskaņā ar Konkurences likuma 17.panta pirmo daļu gadījumos, *„ja ziņojums par apvienošanos nav iesniegts šajā likumā noteiktajos gadījumos, Konkurences padome ir tiesīga pieņemt lēmumu par naudas soda uzlikšanu jaunajam tirgus dalībniekam vai izšķirošās ietekmes ieguvējam līdz 1000 latiem par katru dienu, skaitot no dienas, kad ziņojumu vajadzēja iesniegt”*.
- [23] Savukārt Konkurences likuma 17.panta ceturtajā daļā noteikts, ka, kad Konkurences padome *„ir konstatējusi, ka jaunais tirgus dalībnieks vai izšķirošās ietekmes ieguvējs ir izbeidzis šā panta pirmajā vai otrajā daļā minēto nelikumīgo darbību, un pieņēmusi attiecīgu lēmumu, tā pārtrauc šā panta pirmajā vai otrajā daļā minētā naudas soda aprēķināšanu”*.
- [24] Konkurences likumā ir noteikts pienākums tirgus dalībnieku apvienošanos paziņot pirms apvienošanās, lai tādējādi būtu iespējams veikt efektīvu kontroli pār apvienošanās procesiem tirgū un nepieciešamības gadījumā varētu savlaicīgi novērst apvienošanās negatīvo ietekmi uz konkurenci tirgū.
- [25] Ievērojot taisnīguma principu, par katru izdarīto pārkāpumu pārkāpējam ir jāpiemēro samērīgs sods. Tādējādi administratīvā akta izdošana Lietuvā nepieciešama, lai atturētu

gan AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze”, gan citus tirgus dalībniekus no Konkurences likuma pārkāpšanas. Eiropas Savienības Tiesa, tostarp, ir norādījusi, ka rīcības brīvība naudas sodu noteikšanā ir vērsta uz to, lai mudinātu uzņēmumu rīkoties, ievērojot konkurences tiesību normas³.

- [26] Konkurences padome secina, ka ar citiem līdzekļiem, kas mazākā mērā ierobežotu privātpersonas tiesības, tiesisko mērķi sasniegt nav iespējams.
- [27] Nosakot naudas soda apmēru par ziņojuma neiesniegšanu pirms apvienošanās īstenošanas, Konkurences padome izvērtēja Lietas apstākļus un ņēma vērā šādus faktus un apsvērumus:
- 1) Konkurences padome 11.10.2013. pieņēma Lēmumu Nr.52, kas atļauj apvienošanās savstarpēji nesaistītos tirgos;
 - 2) no dienas, kurā iestājās pienākums iesniegt ziņojumu Konkurences padomei (22.04.2013.), līdz Ziņojuma iesniegšanas dienai (16.09.2013.) AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” ir nokavējusi 147 dienas;
 - 3) saskaņā ar Ziņojumā minēto informāciju apvienošanās dalībnieku kopējais neto apgrozījums 2012.gadā bija 37 308 323 Ls.
- [28] Ņemot vērā un izvērtējot iepriekš lēmumā konstatētos tiesiskos un faktiskos apstākļus, ievērojot Administratīvā procesa likuma 66.panta pirmajā daļā minētos lietderības apsvērumus, Konkurences padome uzskata par pamatotu uzlikt AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” naudas sodu 70 latu apmērā par katru nokavēto dienu, skaitot no 22.04.2013. līdz 16.09.2013., kas kopā ir 147 dienas, kad nelikumīgās darbības tika izbeigtas. Tādējādi Konkurences padome uzskata par pamatotu par Konkurences likuma 15.panta otrās daļas pārkāpumu AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” uzlikt naudas sodu 10 290 latu apmērā.

Pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 3.punktu, 15.panta otrās daļas 1.punktu, 17.panta pirmo daļu un Administratīvā procesa likuma 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, Konkurences padome

nolēma:

1. Konstatēt, ka, neiesniedzot ziņojumu pirms apvienošanās īstenošanas, kas notika 22.04.2013., AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” ir pārkāpusi Konkurences likuma 15.panta otro daļu.
2. Uzlikt AS „Rīgas sanitārā transporta autobāze” naudas sodu 10 290 LVL (desmit tūkstoši divi simti deviņdesmit lati) apmērā. Uzlikt par pienākumu naudas sodu 45 (četrdesmit piecu) dienu laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (saņēmējs: Valsts kase reģ. Nr.90000050138, konta

³ Sk. Pirmās instances tiesas 08.10.2008. spriedums lietā Nr.T-68/04 *SGL Carbon AG* (Vācija) pret Eiropas Kopienu Komisiju.

Nr.LV78TREL1060001019900, kods: TREL1V22), norādot lēmuma par naudas soda uzlikšanu numuru un datumu, un 10 (desmit) dienu laikā pēc naudas soda samaksas paziņot par to Konkurences padomei.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

S.Ābrama